

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

- Μια σοβαρή διαταραχή της λειτουργίας μιας κοινότητας ή μιας κοινωνίας, ενός συστήματος που προκαλεί εκτεταμένες ανθρώπινες, υλικές, οικονομικές ή περιβαλλοντικές απώλειες και επιπτώσεις, οι οποίες υπερβαίνουν την ικανότητα της πληγείσας κοινότητας ή κοινωνίας να ανταπεξέλθει χρησιμοποιώντας τους ίδιους πόρους της.

Διεθνής Στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών για τη Μείωση των Καταστροφών – United Nations International Strategy for Disaster Reduction (UNISDR, 2009),

N.4662/2020, άρθρο 1

- «καταστροφή είναι η εκ θεμελίων διατάραξη ή διακοπή των διαδικασιών ρουτίνας» (Stallings, 1998)
- Το αποτέλεσμα του συνδυασμού α) της έκθεσης σε κινδύνους, β) των συνθηκών τρωτότητας που υπάρχουν και γ) της ανεπάρκειας της ικανότητας ή των κατάλληλων μέτρων για την μείωση ή την αντιμετώπιση των πιθανών αρνητικών συνεπειών επικινδυνότητας.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα θεωρεί τις καταστροφές αποτέλεσμα κινδύνου ο οποίος δεν αντιμετωπίστηκε, δεν έτυχε της κατάλληλης διαχείρισης.

Εξ ορισμού, δεν υφίσταται ένα ιδανικό, τέλειο σύστημα που είναι ικανό να προλαμβάνει τις βλάβες, γιατί τότε δεν θα υπήρχε καταστροφή!!!

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Μόνο Ανθρωπογενείς ?

οι κατάλληλες ανθρώπινες ενέργειες πριν από την εκδήλωση της απειλής είναι δυνατό να παρεμποδίσουν την εξέλιξή της σε καταστροφή.

Όλες οι καταστροφές είναι το αποτέλεσμα της ανθρώπινης αποτυχίας να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης (Blaikie et al., 2003)

Φυσική καταστροφή είναι ένα σοβαρό, μεγάλης κλίμακας, δυσμενές γεγονός ως αποτέλεσμα φυσικών διαδικασιών της γης και της βιόσφαιρας. → Σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις, δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, κατολισθήσεις, ξηρασία

Η σοβαρότητα και το μέγεθος εξαρτάται από την τρωτότητα, την προσαρμοστικότητα και την ικανότητα ανάκαμψης (Bankoff et al., 2003)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Ενέργειες:

- Ανάλυση κινδύνου (*hazard*)
- Εκτίμηση τρωτότητας (*vulnerability*)
- Υπολογισμός διακινδύνευσης (*risk*)

$$\text{hazard} \times \text{vulnerability} = \text{risk}$$

Αντιμετώπιση:

- άρθρο 2 παρ.2 του Ν.4662/2020: α) πρόληψη/ετοιμότητα (μελέτες ανάλυσης κινδύνων και τρωτότητας),
β) απόκριση/επέμβαση και
γ) αποκατάσταση/επαναφορά

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Ο ρόλος της ΕΑΔ

- Ν.4622/2019, Σκοπός και Αρμοδιότητες Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (άρθρα 82-103 και 118- 119)
- Ο έλεγχος της τήρησης των μέτρων, των όρων και των περιορισμών που έχουν τεθεί αρμοδίως για τα στάδια της πρόληψης/ετοιμότητας, της αντιμετώπισης και της αποκατάστασης των φυσικών καταστροφών.
- Επιθεωρητές της ΕΑΔ μέλη της Ομάδας Εργασίας για την Παρακολούθηση της πρόληψης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, προς υποβοήθηση του έργου της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής (Ν.4797/2021, άρθρο 13)

Α) Πλημμυρικό φαινόμενο στην Αττική

Β) Πλημμυρικό φαινόμενο στην Θεσσαλία

Γ) Δασική πυρκαγιά στην Αττική

Δ) Αντιπυρικό Σύστημα σε Εθνικό Πάρκο

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

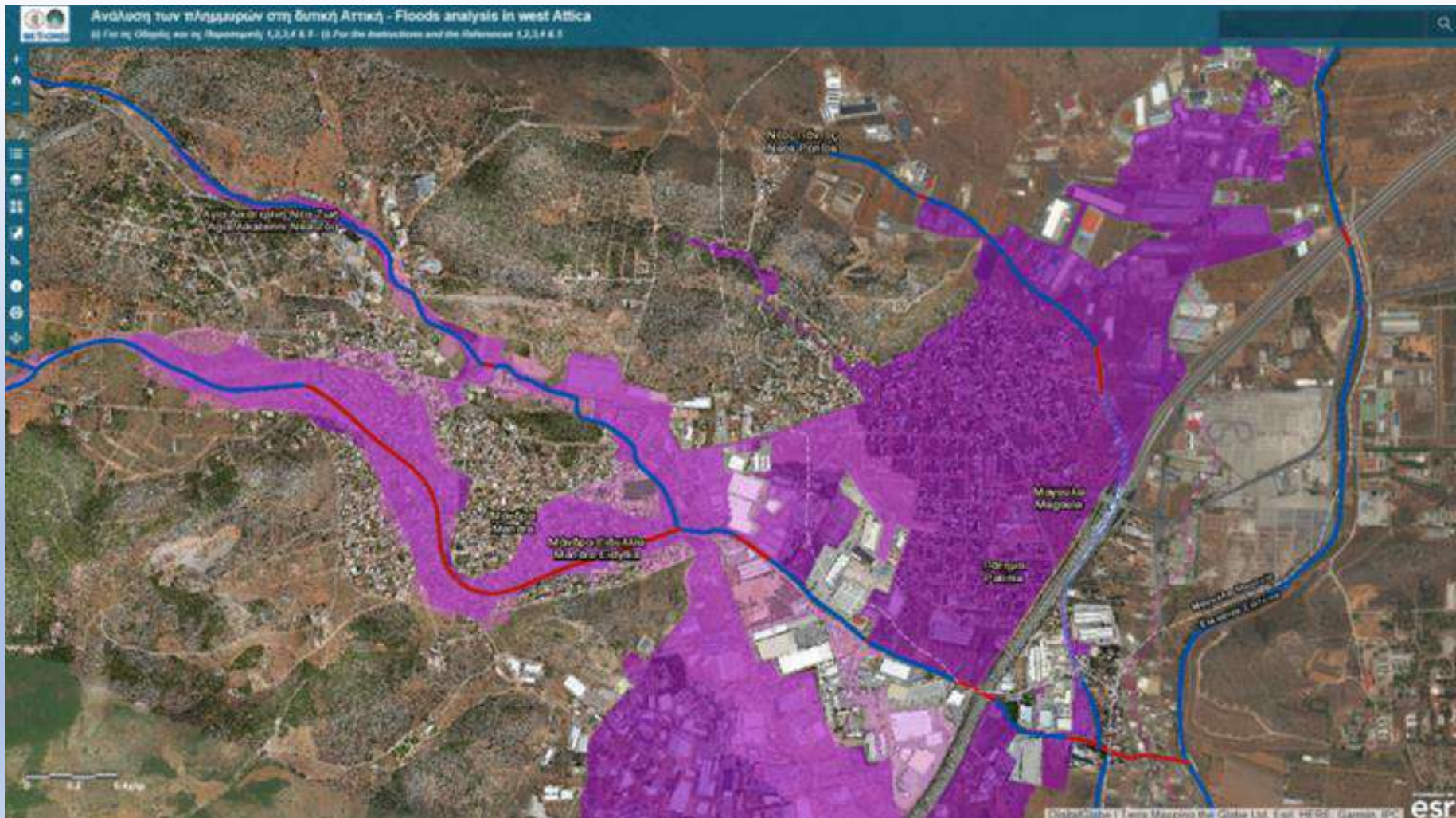
A) Πλημμυρικό φαινόμενο στην Αττική

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Α) Πλημμυρικό φαινόμενο στην Αττική

Σπάνιο και έντονα ακραίο γεγονός ισχυρής σε ένταση βροχόπτωσης ➡ αιφνίδια αστική πλημμύρα (*urban flash floods*),

αλλά και
αστικοποίηση,
άναρχη αστική
επέκταση,
έλλειψη τεχνικών
έργων στα ρέματα

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

B) Πλημμυρικό φαινόμενο στην Θεσσαλία

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Γ) Δασική πυρκαγιά στην Αττική

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Γ) Δασική πυρκαγιά στην Αττική

- Δυσλειτουργία των μονάδων της Πολιτικής Προστασίας σε κεντρικό και σε περιφερειακό επίπεδο
- Δυσλειτουργία κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων στο Πυροσβεστικό Σώμα
- Καθυστέρηση στην προετοιμασία των φορέων ενόψει της αντιπυρικής περιόδου
- Έλλειψη ειδικών σχεδίων έκτακτων αναγκών λόγω δασικών πυρκαγιών

αλλά και,

- Μίξη αστικού ιστού με δάσος
- Άναρχη δόμηση
- Έλλειψη κοινόχρηστων χώρων
- Αποκλεισμένες οδοί

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Δ) Λειτουργία αντιπυρικού συστήματος σε Εθνικό Πάρκο

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Δ) Λειτουργία αντιπυρικού συστήματος σε Εθνικό Πάρκο

Το σημαντικότερο παράλιο οικοσύστημα της Αττικής!

- Έλλειψη μέριμνας για την λειτουργία εγκατεστημένου, από του έτους 2001, συστήματος πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης παραλιακού προστατευόμενου δάσους κουκουναριάς (pinus pinea).
- Έλλειψη διαχειριστικού σχεδίου (Ν.Δ. 86/1969, άρθρα 63 και 64) του Προστατευόμενου Δάσους.

Κόστος εγκατάστασης του συστήματος 3,1 εκ. €

Έως σήμερα, δεν λειτουργεί σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης

**Τίθεται σε κίνδυνο το προστατευόμενο οικοσύστημα,
αλλά και οι όμορες κατοικημένες περιοχές.**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

*Κλιματική
αλλαγή/κρίση*

επιτείνει τα ακραία καιρικά
φαινόμενα,

απαιτεί την ένταση του
ορθολογισμού στην πολιτική
διαχείρισης των καταστροφών

Σας ευχαριστώ θερμά!

Καλλιόπη Ξουρή
Εθνική Αρχή Διαφάνειας
Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων
Προϊσταμένη Τομέα Περιβάλλοντος, Ενέργειας
και Επικοινωνιών